

گروه فلسفه، منطق و کلام

سیدجمال‌الدین میرشرف‌الدین

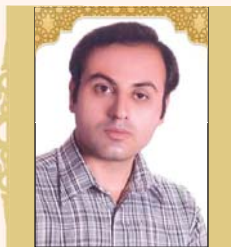
رتبه: برگزیده دوم بخش بزرگسال

تحصیلات: دکتری

عنوان اثر: دانایی عملی در اندیشه ارسطویی

(پیش‌درآمدی بر فلسفه‌ی عملی بر بنیاد فرونیسیس ارسطویی)

قالب اثر: رساله دکتری

درباره پژوهشگر

سید جمال‌الدین میرشرف‌الدین (شرف) در سال ۱۳۶۰ در قم بدنیا آمد. وی دوران متوسطه را در دبیرستان فرهنگ و تحصیلات دانشگاهی خود را در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در رشته فلسفه محض در دانشگاه تهران طی کرد و هم‌زمان نزد پدر و دیگر اساتید به صورت خصوصی ادبیات عرب و علوم اسلامی به‌ویژه فلسفه و کلام اسلامی را فراگرفت. ایشان در سال ۱۳۸۶ از پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان «بنیاد متافیزیک ارسطو (کاوشی در خاستگاه هستی‌شناسی ارسطویی)» و در سال ۱۳۹۵ از رساله دکتری خود با عنوان «دانایی عملی در اندیشه ارسطویی (پیش‌درآمدی به فلسفه عملی بر بنیاد فرونیسیس ارسطویی)» دفاع کرد. حیطه تخصصی وی تفکر فلسفی یونان به‌طور خاص اندیشه ارسطو و حوزه‌های مورد علاقه‌اش فلسفه عملی، فلسفه نقادی، پدیدارشناسی، انسان‌شناسی فلسفی، هرمنوتیک، فلسفه اخلاق، سیاست، تاریخ و فرهنگ است. دغدغه فلسفی سالیان تحصیلش رابطه نظرو عمل و ارتباط تفکر فلسفی و زندگی عینی در ابعاد اجتماعی-سیاسی بوده است و این مسئله را در حیطه‌های گوناگون از جمله در فلسفه معاصر غربی و تاریخ تفکر اسلامی دنبال می‌کند. او در کنار کاوش فلسفی فهم عملی (فرونیسیس) و کاربست امکانات فکری آن در زمینه‌های گوناگون، به مطالعه و پژوهش در باب بنیادهای فلسفی نسبت نظرو عمل در تفکر اسلامی به‌ویژه در اندیشه سبنوی و تأثیرش بر سنت‌های فلسفی پس از آن مشغول است. وی همچنین به تدریس تاریخ فلسفه غرب، انسان‌شناسی فلسفی، فلسفه اخلاق، پدیدارشناسی و تفسیر متون فلسفی در دانشگاه‌های مختلف می‌پردازد.

چکیده اثر

پژوهش عملی در تفکر ارسطویی از مواججه نظریا عمل آغاز می‌شود و در جستجوی فهم و تحقق عمل انسانی در جهت زندگی برتر ادامه می‌یابد. عمل، خصیصه‌ای انسانی است که در بستر حیات خاص انسانی یعنی زندگی اجتماعی-سیاسی پدیدار می‌شود از این رو علوم عملی، علوم انسانی و فهم عملی فهم انسانی است. ارسطو در تلاش برای یافتن راهی به سوی فهم و تحقق عمل که از افق نظاره نظر فراتر می‌رود، به‌گونه‌ای دیگر از فهم و دانایی می‌رسد که آن را فرونیسیس یا دانایی عملی می‌خواند. در طول تاریخ این مفهوم به دلایل گوناگون از جمله حاکمیت نظر در خوانش متون ارسطویی نادیده گرفته شد و در زمانه معاصر و در پی مسائلی که مستلزم شناخت خاص انسانی است از سر گرفته و منشا جریان‌های فکری-فلسفی نوینی در اندیشیدن به مسائل انسانی گردید. در این بین آنچه پیش از هر چیز ضروری می‌نماید جستجوی ماهیت فرونیسیس در خاستگاه ارسطویی آن است تا سرآغاز خوانشی دیگر از فلسفه عملی و فهم انسانی باشد. رساله حاضر با تلاش در خوانش تفکر عملی ارسطویی بر بنیاد فرونیسیس می‌کوشد پیش‌درآمدی را تدارک ببیند که شاید بتواند امکانی نو در تفکر به انسان، عمل انسانی و علوم انسانی و رابطه نظرو عمل باشد. این امر به‌ویژه با توجه به تأثیر فلسفه ارسطویی در تفکر اسلامی و در عین حال غیبت فرونیسیس و غفلت از ابعاد عملی فلسفه ضروری و در عین حال مفید می‌نماید به نحوی که شاید اندیشه معاصر اسلامی-ایرانی در گفتگویی دیگر با خاستگاه ارسطویی خویش امکانات فکری زنده‌ای در اندیشیدن به مسائل انسانی در قلمرو تفکر فلسفی بیابد.

